

Hasselfors – en återblick

Hasselfors byalag 2017-06-11
Cristina Söderberg

Hasselfors med omnejd
- bilder från skogsbruk,
naturvård, jakt och fiske
under 1900-talet

Bilderna är hämtade från Hasselfors
Gardens bildarkiv, Hasselfors
bruksmuseum och privatpersoner.

Tack till alla som bidragit med bilder.

Kolning

"Kolryssar" lastade med kol från milorna i Hasselforsskogarna transporteras till Svartåhyttan.

Koltransport från Hasselfors till Svartåhyttan. Fr v Ivar Eriksson och Gunnar Johansson, 1960-tal.

På väg mot Svartå. Fr v Ragnar Karlsson, Römossen, Ivar Eriksson, Åbytorp och Gunnar Johansson, Myrhult.

Kolaren Hans Söderberg från Hasselfors arbetade även som kyrkvaktmästare i Skagershults kyrka.

Rivning av kolmila vid "Kaskambotten", fr v Herbert Söderberg, Gäddvik, Uno Gustavsson, Sarvsjön, bröderna Gustav och Axel Isaksson, Spjutvik. Högst uppe på milan står Robert Söderberg, Ärnäs, 1950-talet.

Milan tänds vid "Kaskambotten". Kolare är Ivar Eriksson och Erik Sjöberg, 1965.

Milan tänds, fr v Erik Sjöberg, Skalltorp och Ivar Eriksson, Åbytorp.

Milan vid "Kaskamsbotten" lockade många besökare.

Unga kolare, syskonen Rolf och Gillanette Sjöberg från Skalltorp framför sin mila i miniatyr.

Naturvårdaren och hembygdsforskaren Mauritz Magnusson, Hasselfors i samtal med kolaren Ivar Eriksson, Åbytorp.

Från Kolmilorna vid Hasselfors

Ivar Eriksson och Mauritz Magnusson

Hans Söderberg vid
"Kaskams-botten" 1964.

Bygge av kolarkoja.

Skogsarbete

Timmertransporter vid Träntorp på väg till Sågen i Hasselfors.

Trädfällning på Bruket i Hasselfors. Bröderna Axel o Gustav Eriksson närmast i bild. Fr v Axel med bågsåg och Gustav med stocksåg, 1930-talet.

Skogsarbetare, fr v Ingvar Bohlin, Drättinge, Sivert Westlund, Andersholm, Karl-Axel Bohlin, Törntorp och Toris Johansson, Klockargården, 1940-talet.

Uno Gustafsson, Sarvsjön, kör timmer tillsammans med hästen Brunte och hunden Jeppe, 1950-talet.

Bröderna Herbert och Robert Söderberg, från Gäddvik och Ärnäs, lunnar timmer med hästarna Bläsen och Pärla, 1950-talet.

Algott Johnsson, Stabo, handbarkar massaved, 1950-talet.

Herman Perssons åkeri vid Lundsborg i Hasselfors, 1941. Fr v Åkeriägare Herman med chaufförerna Gideon Karlsson och Fritz Persson. Lastbilen, en Volvo med gengasaggregat, är lastad med 1 meters kastved.

Vedhuggning vid Fagersand, bakre raden fr v Herbert Söderberg, Axel och Gustav Isaksson, Albert Karlsson, Hjalmar Johansson, Gustav Söderberg och Hilda Söderberg. Främre raden fr v Karl Gustafsson, Ivar Söderberg, Axel Karlsson, Hjalmar Sjöberg, Robert och Sven Söderberg och Gerda Persson, 1950-talet.

Martin Bergström kör timmer med en Scania Vabis av 1927 års modell.

Axel Wiman, Porla, besprutar lövsly, 1960-talet

Bror i Söderäng, 1960-talet

Åke Atterstig, 1992

Talltimmer lossas på Likholmen vid Hasselfors sågverk. Närmast i bild står Karl Gustavsson med timmerhake, 1950-tal.

Timret rullas för hand ned i Svartån.

Hasselfors Sågverk, omkring 1920.

Flotningen upphörde 1966.

Hasselfors Bruks AB hade specialtillstånd på allmän väg för helstamstransporter med längd på 28 m, 1960-talet.

Traktorförarare Gösta Jansson i skogstraktorn Brunett, 1965

Logma - kvistmaskin för helstam, 1970

Logma, kvistmaskin för helstam.

Timberjack 1984

Gallringsskördare, 1988

Gallringsskördare "Lillebror", 1992

Skördare, slutavverkning, 1992

Skotare, 1992

Skogvaktare Tage Hammer, även mycket duktig orienterare och banläggare, 1970-tal.

Skogsplantering

Fr v Karl Karlsson, Bålby, Gustav Persson, Stensmossen och Algot Johnsson, Stabo, 1960-talet.

Fr v Elly Andersson, Lilla Sörby, Karl Karlsson, Bålby, Elly Gustavsson, Boda, Gustav Persson, Stensmossen och Algot Johnsson, Stabo.

Skogsplantering vid Stenkulla, 1991

Skogsplantering vid Gottersbacken, 1991

Skogsförsök vid Ågrena

Planläggning av skogsplantförsök i Ågrena utanför Hasselfors den 9 februari 1965. Från vänster professor Gustaf Sirén, skogsmästare N-G Forsberg och ingenjör Sten-Ove Pettersson.

Operation Maskinplantering

Under perioden 1965 – 1969 disponerades Hasselfors Bruks plantskola av Skogshögskolan för projektet "Operation maskinplantering". Ledare för projektet var professor Gustaf Sirén.

Plantskolechef jägmästare Håkan Hultén, här tillsammans med fil.kand. Sven Ingerstedt.

Forskningen i Ågrena var en del av det stora projekt som Institutionen för skogsföryngring startade 1965, med syfte att finna nya former för skogsplantering.

I anslutning till plantskolan gjordes även försök med mekaniserad plantering.

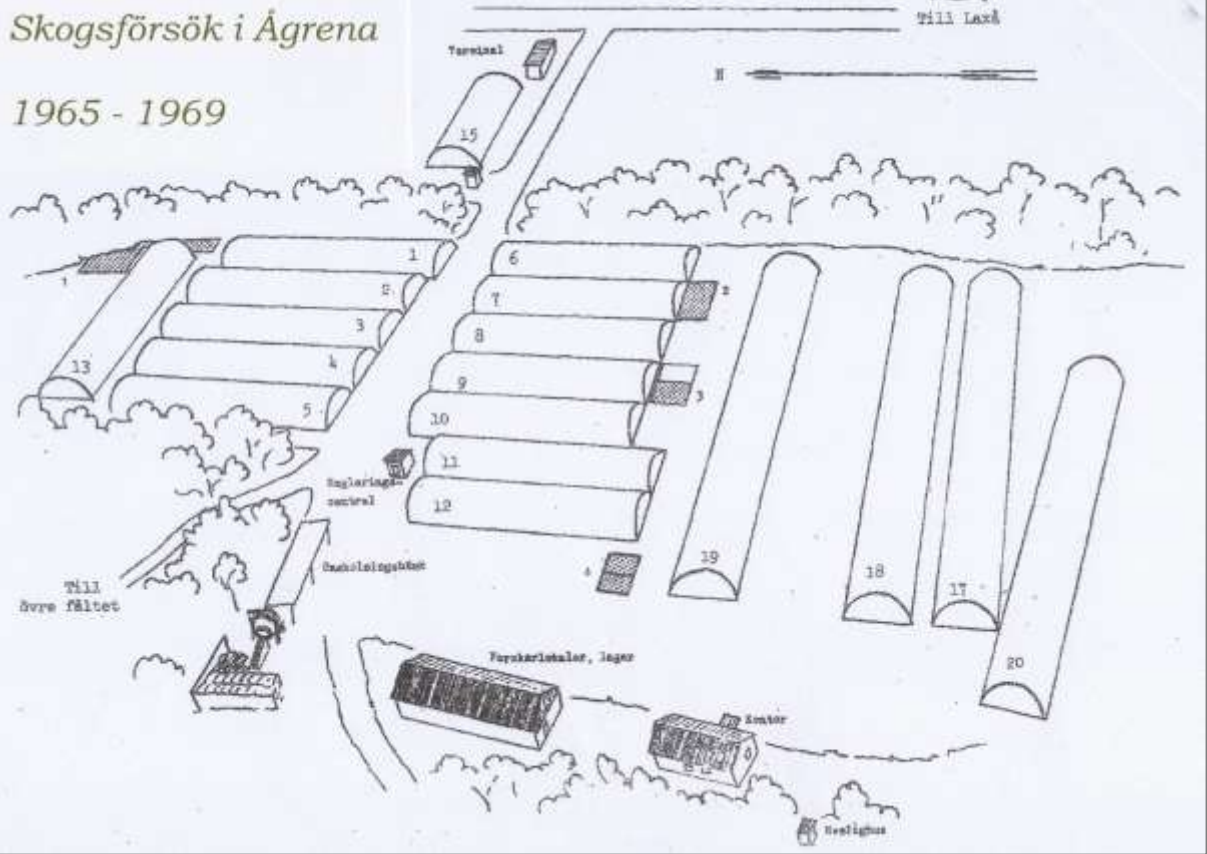
I Ågrena arbetade under somrarna ett team av forskare. Plantskolechef var fil.kand. Torsten Aldén, fil.kand. Sune Elowson, jägmästare Sakari Lilja och jägmästare Mihaly Sinko med olika specialprojekt.

För den maskinella utplanteringen ansvarade skogsmästare N-G Forsberg. Ledare för hela projektet var professor Gustaf Sirén.

Uppgifterna om skogsförsöken i Ågrena är hämtade från Arkivcentrum i Örebro.

Skogsförsök i Ågrenå

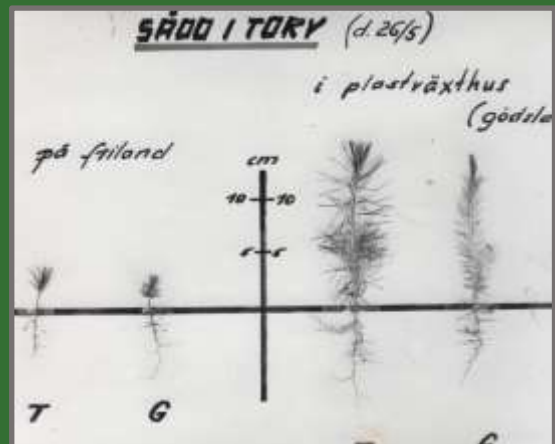
1965 - 1969

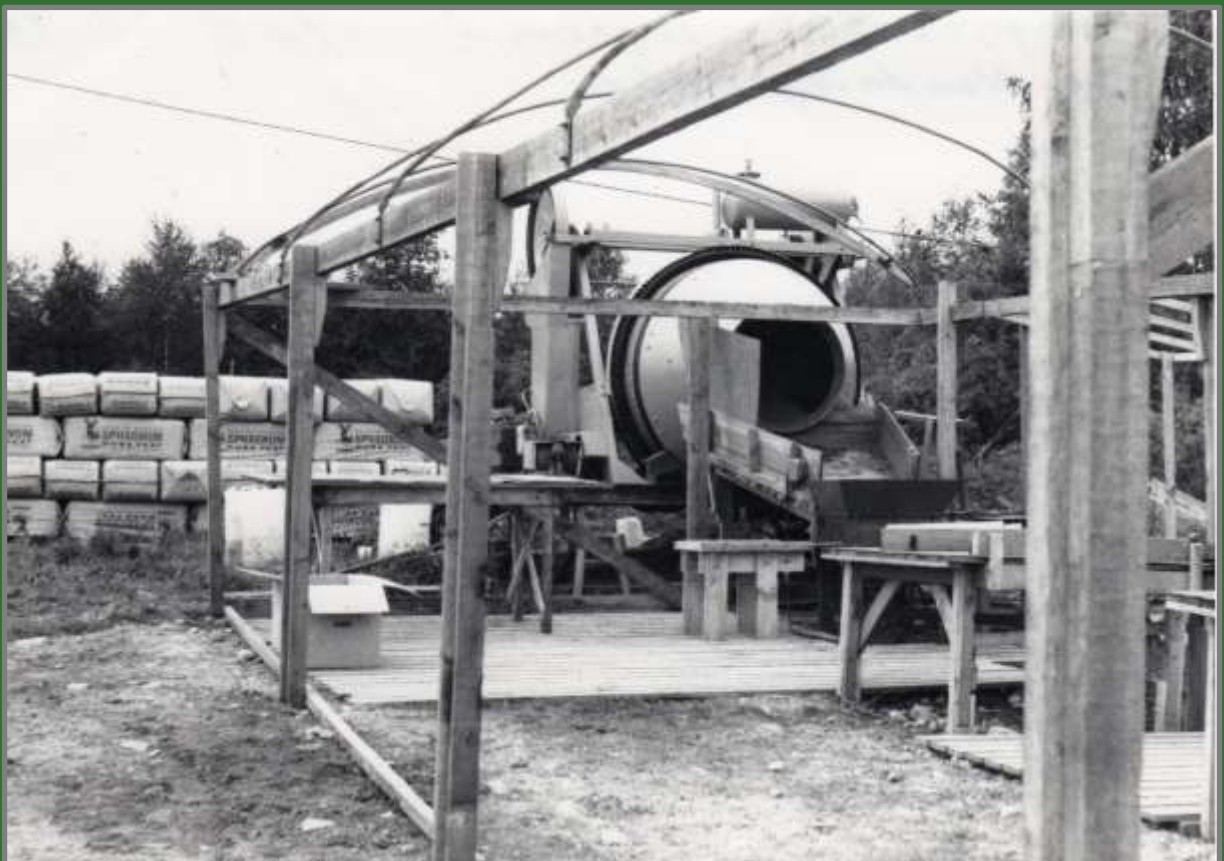
Exkursion för Svenskt Skogsbruk. Professor Gustaf Sirén närmast i bild.

Planteringsmaskin

Planteringsmaskin

Torvblandningsstation

Ingenjör Sten-Ove Pettersson, Hasselfors var med och planlade skogsplantförsöket i Ågrena. Sten-Ove berättar att försöket med täckrotsplantan, "paper pots", lyckades mycket bra och tekniken används än idag.

Försöket med maskinell plantering föll däremot inte väl ut, endast ett par provmaskiner tillverkades och projektet avslutades.

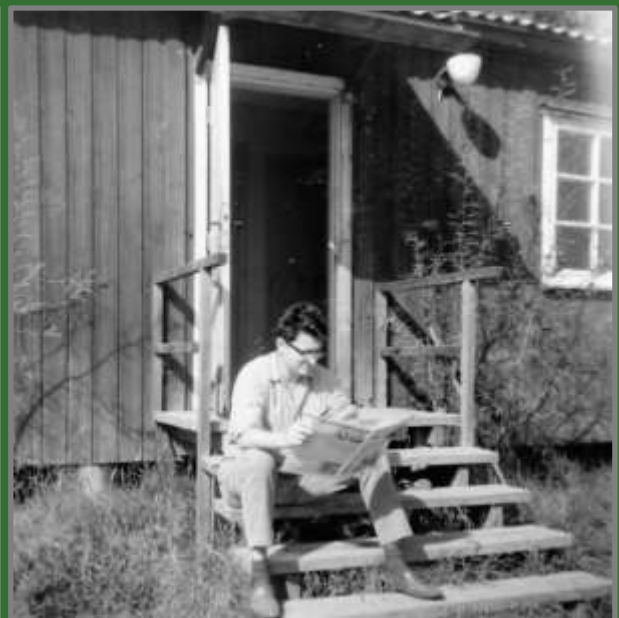
Plantskolan skapade arbetstillfällena för ortens kvinnor. Här har man samlats framför ladugården vid Brattforstorp. Stående fr v Elly Gustavsson och Britta Karlsson. Mellanraden fr v Gertrud Jansson, Alice Toftling, Helga Persson och Britta Bohlin. Längst fram fr v Barbro Rinne, Ingrid Johansson, Linnea Johansson och Britt-Inger Jansson.

Framför logen vid Brattforstorp. Bakre raden fr v Alice Toftling, Britta Johansson och okänd. Mellanraden fr v Gunvor Hammer, Helga Persson, Gertrud Jansson och Britta Karlsson. Främre raden fr v Rut Fägersten, Alice Andersson, Elly Gustavsson och Irma Gustavsson.

Seppo, Evert och Lars tar en paus i lagret vid Brattforstorp.

T v Kontoret i Brattforstorp med förmännen Tore, Wallberg och Koskinen.

Projektledaren Mihaly Sinko sitter på trappan till baracken, som inrymde "forskarlokaler", kontor och personalmatsal. Baracken stod tidigare vid Grytebäcken och flyttades hit till Brattforstorp i samband med skogsförsoken.

Fr v Marja-Lisa Kontinen, Britt-Inger Jansson, Karin Hellberg, Sanna Johansson, Rut Fägersten, Alice Andersson, Elly Gustavsson och Per-Åke Eng.

Fr v Britta Bohlin, Linnea Johansson, Gertrud Jansson, sittande Marianne, t h Sanna Johansson och Britt-Inger Jansson.

Från vänster, Sanna Johansson och Britt-Inger Jansson.

Britt-Inger Jansson på väg att revidera plantor.

Gertrud Jansson kontrollmäter skogsplantor.

Bakre raden fr v Ellen Larsson, Marita Andersson och Irma Gustavsson. Främre raden fr v Gullvi Fägersten, Sonja Selvin, Rut Fägersten och Alice Andersson.

Från vänster Alice Andersson, okänd och till höger Gertrud Jansson.

Risbränning

Karl Karlsson, Bålby och Elly Gustavsson, Boda.

Fr v Elly Gustavsson, okänd, Britta Karlsson, Karl Karlsson och Helga Persson.

Fr v Helga Persson och Britta Karlsson från Hasselfors.

Fr v Elly Gustavsson, Boda, Helga Persson, Britta Karlsson, Ragnar Eriksson, okänd och Evert Elofsson, Hasselfors.

Naturvård

Ringmärkning, fr v Mauritz Magnusson och Karl-Axel Bohlin.

Mauritz Magnusson och Karl-Axel Bohlin tar en paus från ringmärkningen.

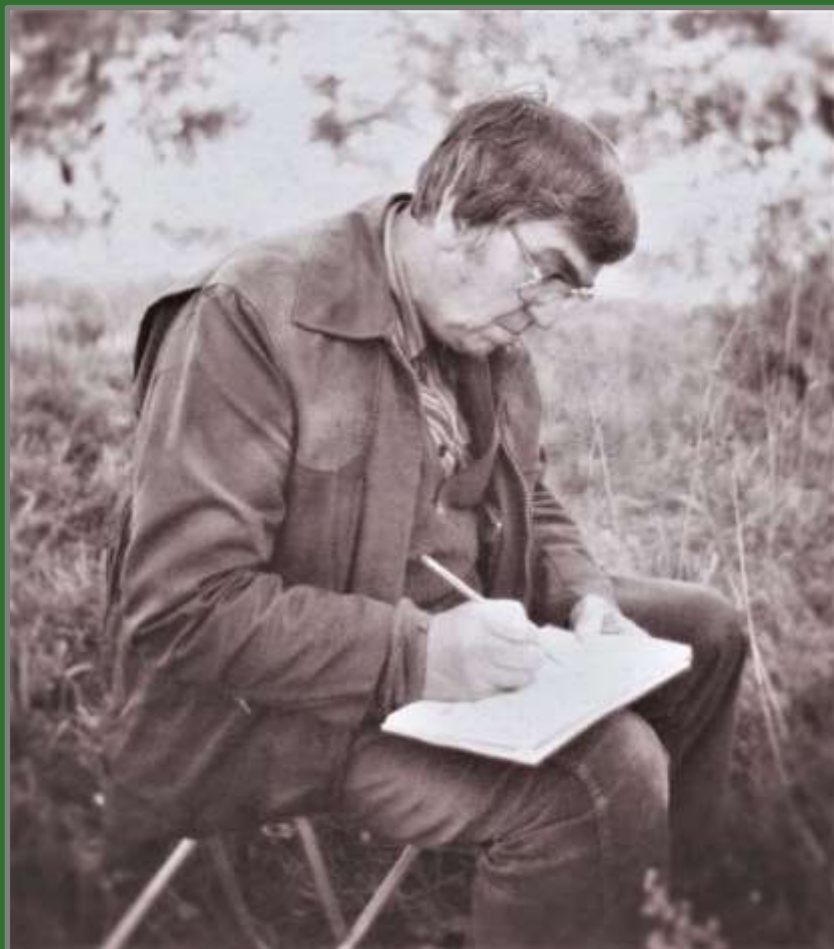
Naturvänner samlade framför Mauritz Magnusson stuga i Hasselfors. Huset kallades bland annat för "Fläskoset" i folkmun, 1950-talet.

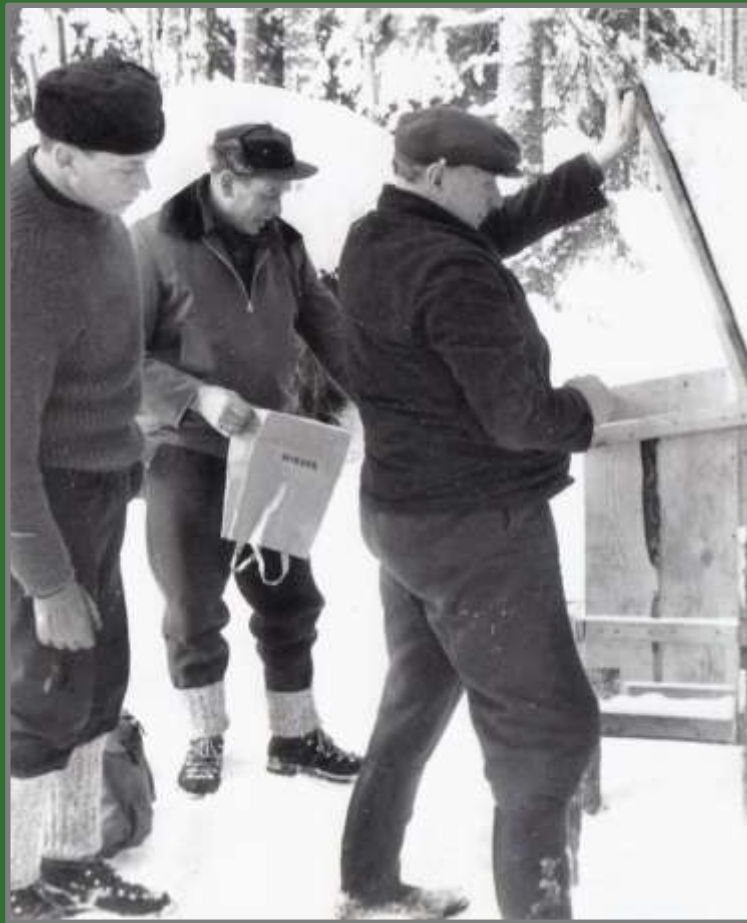
Naturvårdaren Mauritz Magnusson med naturvänner, 1950-talet.

Minnesplatta i Lillängen, Hasselfors över naturvårdaren Mauritz Magnusson, död 1977. Mauritz båda döttrar med familjer vid minnesmärket.

Skogvaktare Nils Lagerqvist, skicklig konstnär med många naturmotiv från Hasselforstrakterna.

Samuel Larsson med sönerna Karl-Henrik och Gustav fyller på foderhäcken vid Svenstorp, 1960-talet.

Snöintern 1977 var svår för viltet i skogen. Här har skogsvaktare Nils Lagerqvist och jägmästare Sven Ekström tagit hand om ett medtaget rådjur.

Sten-Ove Pettersson, engagerad och kunnig ornitolog, här vid Hammarsjöns fågelreservat beläget mellan Hasselfors och Träntorps gård, 1986.

Sten-Ove Pettersson vid Hammarsjön, 1986.

Jakt

Jaktlag från Bålby i början på 1900-talet.

Mauritz Magnusson, naturvårdare, hembygdsforskare och jägare. Älgen fälldes på mossen mellan Svenstorp och Stensmossen. Fotograf var Karl-Arne Persson från Hasselfors, 1938.

Stolt jägare, Yngve Bohlin från Hasselfors

Axel Qvist, jägare vid Bålby, här med vällastad cykel på vägen mellan Träntorp och Törntorp i början på 1950-talet.

Hasselfors Bruks AB - bolagsjakt 1984

Jaktledare är skogvaktare Urban Arvidsson.

Drevkedjan är uppställd och jaktledaren blåser igång jakten.

Drevfolk på väg för uppställning.

Fr v Urban Arvidsson, Sten-Ove Pettersson, NN, Agne Karlsson, Göran Andersson och Stig "i Vika" Andersson.

Claes Hammar, vd för Hasselfors Bruks AB.

Hans Gabriel Wachtmeister

Jägmästare Mikael Eliasson och skogsvaktare Johnny Carlsson.

Till vänster Gustav "TV-Gustav" Larsson, jägare vid Hasselfors Bruks AB.

Lastning pågår, uppe på lasset står Gustav Larsson.

Fr v Tom Wachtmeister, Sven Hagström och Sten-Ove Pettersson.

Transport av älgar med hjälp av en Timberjack.

Hasselfors Garden - Jakt vid Bålby 1987-88

Jaktledare Sten-Ove Petterson och "jakthornsblåsaren" Hartmuth Schüwler på trappan vid Bålby herrgård, 1987.

Jägare och drevfolk lyssnar till jakthornet.

Närmast kameran fr v Claes Hammar, Monica Hammar och Peter Rempe.

Fr v Henry Kindfors, Ulla Kindfors, Angelica Bohlin, Gittan Pettersson och Lotta Pettersson.

Vända mot kameran fr v Henry Kindfors, Peter Rempe, Sven-Erik Arvidsson, okänd, Claes Hammar och Bengt Johansson.

Stockås 1987, fr v Ove Gedda, Lars Stralhed (skymd), Susanne Bichis, Sven-Erik Arvidsson, Sten-Ove Pettersson, Bengt Johansson, Allan Lundgren och Agne Karlsson.

Bålbyjakten 1987, en pinntjur vid Stockås. Fr v Pär Pettersson, Agne Karlsson, Ove Gedda, Allan Lundgren, Sven-Erik Nilsson, Lotta Pettersson, Bengt Johansson, Lars Stralhed, Sven-Erik Arvidsson och Susanne Bichis.

Fr v Sven-Erik Arvidsson, Allan Lundgren, Sven-Erik Nilsson, Lotta Pettersson, Lars Stralhed, Bengt Johansson och Susanne Bichis.

Matrast vid Bålbyjakten 1987. Fr v Pär Pettersson, Ove Candow, Ove Gedda, Mats Billing, Agne Karlsson, Sven-Erik Arvidsson, Lars Stralhed och Sven-Erik Nilsson.

Fiske

Helge Svensson, Båtvik, den siste kontraktsbundne fiskaren i Hasselfors. Här fiskas gös, en hård och slitsam syssla. Helge avled 1959 och då upphörde det s.k. arrendefisket.

Ålutplantering i Toften vid Gäddvik. Fr v Mauritz Magnusson, Samuel Larsson och Martin Bergström.

Samuel Larsson och Mauritz Magnusson med riklig ålfångst. Under åren 1931-1965 inplanterades en stor mängd ål i Toften med bi-flöden, vilket gav en gott resultat.

Ivar "Stor-Ivar" Andersson, Bruket Hasselfors, med en fin fångst.

**Citerat från en av
Thorsten Ehrenmarks
krönikor,**

"Hasselforsgäddan, än vilken ingen läckrare finnes.

Eller fanns.

Jag minns när jag gick med min farmor till saluhallen i Örebro på 20-talet och ibland höra henne säga: -Jaså, har herrn ingen Hasselforsgädda idag.

Ja , då får det vara.

Ingen människa i Örebro mån om sitt rykte åt annan gädda än den från Hasselfors – med riven pepparrot till. Om den är utfiskad eller inte har jag ingen aning om där jag sitter här i London."